

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 775/2020
08.07.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Радомир Спасојевић, адвокат из ..., против тужених „Ехробанк“ а.д. Београд, чији је пуномоћник Славица Радојчић, адвокат из ..., ББ из ..., и ВВ из ..., ради утврђења недопустивости извршења и по противтужби туженог-противтужиоца „Ехробанк“ а.д. Београд, против тужиле-противтужене АА из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиле АА изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1614/19 од 18.09.2019. године, у седници одржаној дана 08.07.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 1614/19 од 18.09.2019. године, у одбијајућем делу става првог изреке, ставу другом и трећем изреке и предмет враћа другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби тужене „Ехробанк“ а.д. Београд, у том делу.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П 1992/16 од 13.11.2018. године, ставом I изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле и утврђено да је недопуштено извршење у предмету Основног суда у Ваљеву Ив 2101/13 са уделом од 4/5, као уделом тужиле у стицању заједничке својине и то: на објекту бр. ..., породична стамбена зграда постојећа на кат. парц. .. КО ... са правом коришћења са уделом од 1/3 на к.п. бр. .. КО ..., што су тужени дужни да признају и трпе. Ставом II изреке, одбачен је противтужбени захтев тужене „Ехробанк“ а.д. Београд, против тужиле АА и ВВ којим је тражено да се утврди право тужене-противтужиоца „Ехробанк“ а.д. Београд, на намирење и наплату потраживања у предмету Основног суда у Ваљеву Ив 2101/13 путем продаје непокретности која се састоји од објекта бр. ..., породичне стамбене зграде на к.п. бр. .. КО ..., са обимом удела 1/1, заједно са правом коришћења од 1/3 на наведеној к.п. бр. .. уписаној у ЛН бр. .. КО ..., што би тужила АА и тужени ВВ били дужни да признају и трпе. Ставом III изреке, одбачен је тужбени захтев тужене-противтужиле „Ехробанк“ а.д. Београд, против тужиле-противтужене АА и туженог ВВ, којим је тражено да се утврди право тужиоца „Ехробанк“ а.д. Београд на намирење и наплату потраживања у предмету Основног суда у Ваљеву Ив 2101/13, путем продаје 1/2 сувласничког удела на непокретности која се састоји од објекта бр. ..., породичне стамбене зграде на к.п. бр. .. КО ..., заједно са правом коришћења од 1/3 сувласничког удела описане к.п. .. КО ..., уписане у ЛН бр. .. КО ..., те да се у корист тужиле издвоји по основу стицања у брачној заједници са туженим ВВ преостала 1/2 сувласничког удела на непокретности

која се састоји од објекта бр. ..., породичне стамбене зграде на к.п. бр. .. КО ..., што би тужила АА и ВВ били дужни да признају и трпе. Ставом IV изреке, обавезани су тужени „Ехробанк“ а.д. Београд и ББ из ... да тужили солидарно, на име трошкова парничног поступка исплате износ од 69.800,00 динара.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж 1614/19 од 18.09.2019. године, преиначио пресуду Основног суда у Ваљеву П 1992/16 од 13.11.2018. године, у ставу првом изреке, тако што је делимично усвојен тужбени захтев тужиле АА из ..., против тужених „Ехробанк“ а.д. Београд, ББ из ... и ВВ из ..., па је утврђено да је недопуштено извршење у предмету Основног суда у Ваљеву Ив 2101/13, са уделом од $\frac{1}{2}$ као уделом тужиле у стицању заједничке својине и то: на објекту бр. ..., породична стамбена зграда постојећа на к.п. бр. .. КО ..., са правом коришћења са уделом од $\frac{1}{3}$ на к.п. бр. .. КО ..., што су тужени дужни да признају и трпе, док је одбијен тужбени захтев да се утврди да је недопуштено извршење у предмету Основног суда у Ваљеву Ив 2101/13 преко досуђеног удела од $\frac{1}{2}$ до траженог удела од $\frac{4}{5}$ као уделом тужиле у стицању заједничке својине и то: на објекту бр. ..., породична стамбена зграда постојећа на к.п. бр. .. КО ... са правом коришћења са уделом од $\frac{1}{3}$ на к.п. бр. .. КО ..., као неоснован. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу четвртом изреке пресуде Основног суда у Ваљеву П 1992/16 од 13.11.2018. године, тако што је утврђено да свака странка сноси своје трошкове поступка. Ставом трећим изреке, обавезана је тужила да туженом „Ехробанк“ а.д. Београд, на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је одбијен тужбени захтев да се утврди њено право својине на предметној непокретности преко досуђеног удела од $\frac{1}{2}$ до удела $\frac{4}{5}$, тужила је изјавила благовремену ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 87/18), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиле основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је решењем Основног суда у Ваљеву Ив 2101/13 од 09.11.2016. године, упућена да покрене парнични поступак ради проглашења да је извршење у предмету тог суда Ив 2101/13 недопуштено на објекту бр. ..., породичној стамбеној згради на к.п. бр. .. КО ... са правом коришћења са уделом од $\frac{1}{3}$ на истој катастарској парцели. У лист непокретности број .. КО ..., наведена непокретност уписана је као својина туженог, ВВ, супруга тужиле. Предметни објекат бр. ..., је заједничка неподељена имовина тужиле и туженог ВВ, јер је грађен током трајања њиховог брака који су закључили дана ...1982. године у Градња објекта започета је 1987. године, тако што су супружници претходно порушили стару кућу која се налазила на к.п. бр. .. КО ... , коју је туженом ВВ поклатио његов отац ГГ, на основу уговора закљученог дана 02.02.1987. године. У изградњи предметне породичне куће супружницима су помагали родитељи, а део радова на предметној непокретности финансиран је и позајмицама, па је део зајма вратио отац тужиле, сада пок. ДД, тако што је ББ вратио износ од 11.500 швајцарских франака. Поред тога, покојни отац тужиле је, у виду помоћи у финансирању грађења, дао износ од 40.000 немачких марака и 10.000 шведских круна који износ је одговарао износу од 2.000 тадашњих немачких марака. Због тога се тужила није прихватила свог наследног дела у

оставинском поступку вођеном иза смрти њеног пок. оца ДД, пред Општинским судом у Краљеву у предмету О ../93, јер је „намирена за живота оставиоца“ како пише у образложењу те одлуке. Вештачењем је утврђено да вредност изведених радова на предметном објекту износи 52.380 немачких марака.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиле и утврдио да је недопуштено извршење у предмету Основног суда у Ваљеву Ив 2101/13, са уделом од 4/5, као уделом тужиле у стицању заједничке својине на предметном објекту пошто, је ценећи изведене доказе, закључио да је тај објекат стечен заједничким радом за време трајања брачне заједнице тужиле и туженог ВВ, који су обоје били запослени и ангажовали се на изградњи тог објекта. У погледу висине удела, првостепени суд је закључио да је предметна непокретност својина тужиле са уделом од 4/5, имајући у виду пре свега чињеницу да вредност објекта у време грађења износи 50.000 немачких марака, а да је тужила у изградњу објекта уложила износ од 40.000 немачких марака које је добила на поклон од свог оца, што стављено у међусобни однос фактички представља улагања од 4/5 односно 80% вредности предметног објекта. У допринос тужиле, по мишљењу првостепеног суда, такође улази и новац добијен позајмицом од сведока ТЂ у износу од 11.500 швајцарских франака, јер је тај дуг преузео и вратио тужилин отац ДД, као и допринос у виду поклона од 10.000 шведских круна, који одговара износу од 2.000 немачких марака, што такође представља поклон учињен тужили и чини улагање тужиле већим од 4/5 вредности објекта. Чињеница да је тужени ВВ у време грађења био власник плаца и срушених објеката и да је плац опремљен струјом и водом, по мишљењу првостепеног суда не утиче на вредност објекта у моменту грађења у смислу извршених улагања, већ само утиче на тржишну вредност објекта, при чему је за утврђивања односа улагања и својинских удела у стицању грађењем најбитнија вредност конкретних улагања, односно тадашња грађевинска вредност објекта у смислу изведених грађевинских радова, сходно одредби члана 170. Породичног закона.

Другостепени суд је првостепену пресуду преиначио, тако што је делимично усвојио тужбени захтев тужиле и утврдио да је недопуштено извршење у предмету Основног суда у Ваљеву Ив 2101/13, са уделом од $\frac{1}{2}$, као уделом тужиле у стицању заједничке својине на објекту бр. ..., породичној стамбеној згради постојећа на к.п. бр. .. КО ..., са правом коришћења са уделом од $\frac{1}{3}$ на тој катастарској парцели, а одбио тужбени захтев преко досуђеног удела од $\frac{1}{2}$ до траженог удела од 4/5, као неоснован, јер је закључио да тужила, сходно правилу о терету доказивања прописаним одредбом члана 228. став 1. у вези члана 231. став 2. Закона о парничном поступку, није доказала да њен сувласнички удео на заједничкој непокретности износи више од $\frac{1}{2}$, у смислу одредбе члана 171. став 1. и 180. став 2. Породичног закона. По оцени тог суда, тужила није доказала да је новац који је добила од свог оца за изградњу предметне куће дат искључиво њој, као поклон и да представља њену посебну имовину.

Међутим, Врховни касациони суд налази да је другостепени суд погрешно применио материјално право, а због тога је чињенично стање непотпуно утврђено.

Одредбом члана 168. став 2. Породичног закона, прописано је да имовина коју је супружник стекао у току трајања брака деобом заједничке имовине односно наслеђем, поклоном или другим правним послом, којим се прибављају искључиво права представља његову посебну имовину. Имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку, представља њихову заједничку имовину, сходно одредби члана 171. став 1. Породичног закона.

У смислу одредбе члана 180. став 1. Породичног закона, ако супружници не могу да се споразумеју о деоби заједничке имовине, деобу заједничке имовине врши суд (судска деоба). Сходно ставу 2. те одредбе Закона, претпоставља се да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки. Већи удео једног супружника у стицању заједничке имовине зависи од његових остварених прихода, вођења послова у домаћинству, старања о деци, старања о имовини, те других околности од значаја за одржавање или увећање вредности заједничке имовине, како је прописано ставом 3. одредбе члана 180. Породичног закона.

У овом случају, тужила свој тужбени захтев за утврђивање већег удела у стицању заједничке имовине, предметне породичне стамбене зграде заснива на чињеници да је, поред остварених прихода по основу рада, вођења послова у заједничком домаћинству и старања о деци, њен удео и новчани износ који је добила на поклон од свог оца и то: 40.000 немачких марака; 10.000 шведских круна и 11.500 швајцарских франака на име дуга супружника који је вратио тужиљин отац њиховом повериоцу. У ситуацији када је првостепени суд, на основу изведених доказа закључио да је тужила у изградњу предметне куће уложила, између осталог и новац који је добила на поклон од свог пок. оца, а што је био разлог да се она не прихвати наслеђа у оставинском поступку вођеном иза смрти свог пок. оца, не види се на основу ког доказа је другостепени суд закључио супротно, односно да су удели супружника у стицању предметне заједничке имовине једнаки, јер није одржао расправу ради правилног утврђења чињеничног стања, а био је дужан у смислу одредбе члана 383. став 2. Закона о парничном поступку.

Због погрешне примене материјалног права и правила о терету доказивања, другостепени суд није ценио наводе жалбе тужене „Ехробанк“ а.д. Београд, па је другостепена пресуда укинута у делу којим је побијана ревизијом тужиле и предмет враћен другостепеном суду на поновно одлучивање о наведеној жалби.

У поновном поступку другостепени суд ће ценити основаност навода жалбе жалиоца којим се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања битног за правилну примену материјалног права и с тим у вези, између осталог, указује да тужила нема удео на земљишту на коме је предметни објект изграђен пошто је право коришћења туженог ВВ на парцели на којој је предметни објект изграђен уписано на основу уговора о поклону Ов ./87 од 04.02.1987. године, којим је том туженом његов отац поклонио кућу са помоћним објектима на тој парцели.

Укинута је и одлука о трошковима поступка, јер зависи од његовог исхода сходно одредби члана 163. став 4. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, на основу одредбе члана 416. став 2. закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци овог решења.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић**

